

Recital de vioară - Aron Cavassi

C. D. ZELETIN

„Tândărica bradului”, vioara, rămâne fără îndoială cel mai greu instrument. Violonistul este creator cu fiecare sunet emis, fiecare dintre ele fiind, la rândul lui, o creație. Sunetul, chiar în obținerea ideală, e purtătorul unei informații privitoare la vârsta celui ce l-a produs. Viața lui trece în timbrul vibrațiilor corzii. Exercițiul ghicirii acestui detaliu biografic îl fac fără voie oricând deschid radioul în mijlocul unei piese pentru vioară. Ghicirea vârstei interpretului îmi oferă o anume voluptate, cu atât mai ațâțătoare cu cât e mai riscantă. Atelierul abstract al acestor reconstituiri sonore e un secret câmp de tragere la țintă. Punctul cel mai înalt, coincidența interpretării cu stilul propriu unei vârste e o matrice, și ea îmi dictează satisfacția nimeririi. Singura perturbație a acestui sistem o constituie geniul: el răstoarnă totul, el îți amintește de zădărnicia construcției tale de norme, uneori înlocuind-o, pentru o clipă, cu impresia de prăbușire, de haos și de naștere din nou...

Duminică, 6 iunie 2010, în Salonul de muzică al Palatului Cantacuzino din București am asistat la recitalul de vioară al tânărului **Aron Cavassi**, acompaniat la pian de **Smaranda Ilea**. În program, cinci piese: Tommaso Vitali, *Ciaconna*; Giuseppe Tartini, Sonata în sol minor, *Trilul Diavolului*; W.A. Mozart, Sonata în mi minor nr. 21; George Enescu, *Impromptu concertant* și Henryk Wieniawsky, *Poloneza nr. 1* în re major. Program frumos, interesant: de la rafinamentul din *Trilul* lui Tartini, la neliniștile fugace ale *Impromptu*-ului enescian. Interpretare impecabilă. Ne place să menționăm faptul că Aron Cavassi (elevul profesoarei Carmen Runceanu la Liceul “George Enescu”) are un palmares de aproape 40 de premii, dintre care trei mari premii naționale.

Dar violonistul de 14 ani are forță și tensiune imaginativă. Din cele două atât de solicitate mâini, cea dreaptă, posesoare a arcușului, informează mai mult asupra forței artistului, în sensul dezvăluirii potențialităților de devenire. E important lucrul acesta, fiindcă, în curgerea anilor de autoperfecționare, forța e mai lesne de modelat decât delicatețea, însușire de cele mai multe ori înnăscută. Finețea

neînsoțită de forță rămâne expusă intemperiilor umorii de moment. Având forță, tânărul artist deține ceea ce se numește stăpânirea instrumentului, în toată largă plajă de înțelesuri ale acestei noțiuni, de la dulceața notei la desăvârșirea construcției sonore. Iar Aron Cavassi stăpânește vioara. Nu numai pentru singurătatea lui, devotată ascezei instrumentului, ci și pentru sala care îl ascultă cu încântare.

europăeană susținută de marea rețea a televiziunilor naționale? În mod evident se are în vedere plasarea tinerilor muzicieni concertişti, a celor mai talentați dintre

aceștia, cât mai aproape de preocupările cotidiene ale marelui public. Este o competiție-spectacol pe parcursul căreia, în etapa finală, într-un interval de aproximativ 10 minute, în compania orchestrei, solistul trebuie să cucerească simpatia asistenței, să demonstreze abilități instrumentale spectaculoase, capacități speciale de comunicare artistică.

În marea finală au fost promovați cu șanse speciale soliștii instrumentelor – le voi numi – exotice, anume saxofonul, marimbafonul și armonica; în ediția precedentă, în anul 2008, a fost promovat un tânăr englez care cânta la muzicuță! Nu pot să nu observ faptul că la București, în finala națională, a lipsit cu desăvârșire această categorie de instrumente, promovată cu consecvență în competițiile „Eurovision”. Mă refer, spre exemplu, în primul rând la nai, acest instrument atât de spectaculos, de popular la noi, instrument care nu a fost niciodată prezent în competițiile „Eurovision Young Musicians”. Instrumentul, solistul acestuia, ar fi stârnit interesul unui public internațional.

Pe această direcție, Televiziunea noastră națională, în mod special TVR Cultural, își asumă o mare răspundere privind prezența României în marele circuit internațional al valorilor. S-a ales calea unei prezențe pasive, cu rol de constatare a datelor muzicale oferite de candidați, în baza înregistrărilor magnetice, în fazele jurizărilor anterioare, naționale.

Or, rolul activ al echipelor TVR Cultural trebuie să se manifeste din chiar primele momente următoare finalei ediției vieneze. În licee, în universitățile din țară pot fi depistați tineri naiști, spre exemplu; ar urma să fie antrenați, pregătiți în vederea susținerii probelor care, în final, să ducă la eventuala lor promovare în competiția națională „Eurovision”. E drept, aspectele de ordin organizatoric ne dau de furcă și aici. Poate le depășim. Poate.

